

G R E T A

Szakértői Csoport
az Emberkereskedelem Elleni Fellépésről

GRETA(2018)13

Jelentés Magyarországról

**az Eljárási Szabályzat 7. sz. Szabálya alapján
az Európa Tanács
Emberkereskedelem elleni fellépésről szóló
egyezménye
végrehajtásának értékelése**

Elfogadták 2018. március 23-án
Közzétették 2018. április 27-én

Tartalomjegyzék

1.	Bevezetés	3
2.	Jogalkotási fejlemények	5
3.	Az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a tranzitónákban elhelyezett menedékkérők között	6
4.	Az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekek között.....	10
5.	A menedékkérők visszafordítása Szerbiába.....	12
6.	Csoportos kiutasítás	13
7.	Megállapítások és ajánlások	13
	Melléklet Azoknak a közhivataloknak, kormányközi és civil szervezeteknek a felsorolása, amelyekkel a GRETA konzultált	17
	A Kormány megjegyzései.....	18

1. Bevezetés

1. Az Európa Tanács Emberkereskedelem elleni fellépésről szóló egyezménye („az Egyezmény”) 36. Cikke alapján, a Szakértői Csoport az Emberkereskedelem Elleni Fellépésről (GRETA) figyelemmel kíséri, hogy a Felek hogyan hajtják végre az Egyezményt. Az értékelés módjait és eszközeit a GRETA eljárási szabályzata az Egyezmény végrehajtásának értékelésére a Felek részéről határozza meg, amit 2009-ben fogadtak el és 2014-ben módosítottak. A Szabályzat 7. Pontja alapján, amikor a GRETA megbízható tájékoztatást kap, ami olyan helyzetet jelez, ahol a problémák azonnali odafigyelést igényelnek, hogy meg lehessen akadályozni az Egyezmény súlyos megsértését, illetve korlátozni lehessen a jogsértések mértékét vagy számát; jogosult sürgős tájékoztatást kérni az Egyezmény bármelyik részes felétől illetve feleitől. Figyelembe véve az érintett fél vagy felek által adott tájékoztatást illetve más, a GRETA rendelkezésére álló megbízható információkat, a GRETA kinevezhet jelentéstevőket, akik felméri a konkrét helyzetet, és ha szükséges, el is látogatnak az érintett félhez illetve felekhez.

2. Első, Magyarországról szóló értékelő jelentésében¹ a GRETA megállapította, hogy nem tettek elegendő intézkedést annak érdekében, hogy felderítsék az emberkereskedelem (THB) lehetséges áldozatait a menedékkérők és a illegális migránsok között. A GRETA sürgette a magyar hatóságokat, hogy fogadjanak el egy keretrendszert az áruba bocsátott személyek azonosítására azoknak a személyeknek az esetében, akik harmadik országok állampolgárai és engedély nélkül tartózkodnak az országban, és hogy erősítsék meg azokat az eljárásokat, melyek célja az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a menedékkérők és az illegális migránsok között, különösen pedig arra, hogy tegyenek fokozott erőfeszítéseket a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal² személyzetének a képzése érdekében az azonosításról és az azonosításhoz használható közös mutatókról.

3. Amióta 2015 márciusában elfogadták a GRETA Magyarországról szóló, az Egyezmény betartásának a megfigyelésére kapott megbízása alapján készített jelentését, a GRETA továbbra is követi a magyarországi emberkereskedelemmel kapcsolatos fejleményeket. A T/13976 számú, „A határőrizeti területen lefolytatott eljárás szigorításával kapcsolatos egyes törvények módosításáról” szóló Törvény 2017. március 7-i elfogadása számos kérdést vetett fel a GRETA megbízatását illetően. Ezen törvény alapján a kísérő nélkül érkezett 14 éves vagy annál idősebb migráns gyermekeik felnőttek tekintendők a „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben”, amit a magyar kormány kihirdetett, és nem alkalmazhatják az érdeükben a más, kísérőiktől elszakadt vagy kísérő nélkül érkezett gyermekeket védő intézkedéseket. A törvény azt írja elő, hogy a menedékkérőket automatikusan el kell helyezni a határnál kialakított tranzitónákban, beleértve a gyermekes családokat, a kísérő nélküli illetve kísérőiktől elszakadt gyermekeket is, 14 éves kortól.

4. 2017. június 21-én a GRETA levelet küldött a magyar hatóságoknak az Egyezmény Felek általi végrehajtásának kiértékelésére vonatkozó eljárási szabályok fent említett 7. szabálya alapján, amelyben a következő információkat kérték:

- milyen lépéseket tettek a tranzitónákban és más fogva tartási létesítményekben annak érdekében, hogy a személyzetet képzéssel és eligazítással felkészítsék arra, hogy figyeljenek a migránsok és a menedékkérők között az emberkereskedelem jeleire annak érdekében, hogy felismerjék az emberkereskedelem áldozatait, és részükre segítséget kínáljanak az Egyezményben megkívántak szerint, külön figyelmet szentelve az olyan sérülékeny csoportokra, mint a gyerekek, a nők és a fogyatékkal élők.
- statisztika arról, hány olyan embert találtak a tranzitónákban és más, a migránsok és a menedékkérők számára fenntartott fogva tartási létesítményekben, akik emberkereskedelem áldozatai lehetnek;

¹ A GRETA Jelentése az Európa Tanács Emberkereskedelem Elleni Fellépésről szóló egyezményének végrehajtásáról Magyarországon: Első körös értékelés, GRETA(2015)11, elfogadva 2015. március 20-án, közzétéve 2015. május 29-én, megtekinthető: <http://rm.coe.int/doc/090000168070a5f3>

² Az első jelentés elkészítésének idején ezt a kormányzati szervet Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak nevezték.

- milyen lépéseket tettek annak érdekében, hogy a kísérő nélküli és a kísérőiktől elszakadt gyermekek ne váljanak emberkereskedelem áldozatává, és hogyan biztosítják, hogy védelmező környezetet nyújtsanak ezeknek a gyermekeknek, beleértve azt is, hogy jelenleg milyen intézkedéseket tesznek a kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt 14 év alatti gyermekek elhelyezésére, milyen eljárással neveznek ki törvényes gyámot a kísérő nélküli és a kísérőiktől elszakadt gyermekekhez, és jelenleg milyen életkort felmérő eljárásokat alkalmaznak.
- milyen eljárásokat alkalmaznak annak érdekében, hogy az emberkereskedelem áldozatainak visszaküldése során hogy megfelelő figyelmet fordítsanak az érintett személyek jogaira, biztonságára és méltóságára;
- milyen nem-kormányzati szervezetek (NGO-k) és nemzetközi szervezetek léphetnek be a tranzitónákba és más, migránsok számára fenntartott fogva tartási létesítményekbe, és milyen megbízással rendelkeznek az emberkereskedelemmel kapcsolatosan.

5. 2017. július 3-án kelt levelében a magyar Belügyminisztérium megküldte válaszait a GRETA sürgős tájékoztatásra vonatkozó kérésére, melyeket a jelentés későbbi részeiben fogunk bemutatni és tárgyalni. A GRETA áttekintette a magyar hatóságok által a 29. megbeszélésen (2017. július 3-7.) adott tájékoztatást, és úgy döntött, hogy küldenek egy utánkötő levelet, amelyben pontosítást illetve további információkat kérnek arról, hogy milyen képzést nyújtanak a különböző kategóriákba tartozó személyzeti tagok részére a THB áldozatainak felderítése érdekében, milyen eljárást alkalmaznak abban az esetben, ha egy tranzitónában olyan személyt észlelnek, aki emberkereskedelem áldozata, milyen intézkedések biztosítják az emberkereskedelem áldozatai számára, hogy gyakorolhassák a menedék kérésére illetve igénybe vételére vonatkozó jogukat, milyen időkorlátozások vonatkoznak a törvényes gyámok kijelölésére, és hány törvényes gyámot jelöltek ki az elmúlt két év során. A GRETA azt a döntést is meghozta, hogy a kapott tájékoztatás és az új fejlemények fényében a GRETA Irodája továbbra is fenntartja a lehetőséget, hogy további intézkedésekről döntsön.

6. 2017. szeptember 8-án kelt levelében a magyar Belügyminisztérium megküldte válaszait a GRETA további tájékoztatásra vonatkozó kérésére. A további elemek vizsgálata után a GRETA Hivatala azt állapította meg, hogy ezek csak részben adnak választ a GRETA aggályaira. Ezért az eljárási Szabályzat az Egyezmény végrehajtásának értékelésére a Felek részéről 7. Szabálya alkalmazásával a GRETA Hivatala úgy döntött, hogy kinevezi jelentéstevővé Ms Siobhán Mullally-t, a GRETA Elnökét és Mr Jan van Dijk-et, a GRETA Elnökhelyettesét, hogy felmérjék az emberkereskedelem áldozatai felismerésének és megsegítésének a konkrét helyzetét a menedékkérők és migránsok között. A GRETA úgy döntött, hogy ellátogat Magyarországra, megbízatása alapján illetve azzal a céllal, hogy első kézből gyűjtse össze az értékelés elvégzéséhez szükséges információkat. Az Emberkereskedelem elleni fellépésről szóló egyezmény végrehajtásának értékelési Szabályzata 7. Szabálya alapján szervezett látogatásra 2017. december 18-20. között került sor. A korábban említett két jelentéstevő vett részt a látogatáson, akiket elkísért Mr Markus Lehner is az Egyezmény Titkárságáról.

7. A látogatás során a GRETA delegációja találkozott Hegyaljai Mátyás európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkárral, emberkereskedelem elleni nemzeti koordinátorral a Belügyminisztériumban, valamint a Belügyminisztérium, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal tisztviselőivel.

8. Emellett a delegáció felkereste a röszkei és tompai tranzitónákat is. Ezen látogatások során a GRETA megbeszéléseken vett részt a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal és a rendőrség tisztviselőivel, és interjúkat készített a meglátogatott létesítményekben. A delegáció a főtí Károlyi István Gyermekközpontba is ellátogatott.

9. A GRETA delegációja külön megbeszéléseken is részt vett NGO-k képviselőivel Budapesten. Találkozott a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) tisztviselőivel is. A GRETA hálás a tőlük kapott információkért.

10. A látogatást követően a magyar hatóságok 2018. február 20-án kelt levelükben további tájékoztatást adtak, amire a jelentés későbbi részeiben reflektálunk. Ezt a jelentést a GRETA a 31. ülésén vitatta meg (2018. március 19-23.), ezt követően 2018. április 3-án megküldtük véleményezésre a magyarországi hatóságoknak. A magyarországi hatóságok 2018. április 19-én megkapott megjegyzéseit a jelentés végén közöljük.

2. Jogalkotási fejlemények

11. A GRETA 2014-es első értékelő látogatása óta nem változott a THB elleni küzdelem magyarországi keretrendszere. Ugyanakkor a menedékre, a határok kezelésére, harmadik országokba állampolgárai tartózkodásának engedélyezésére és a gyermekek védelmére vonatkozóan számos jogszabályt módosítottak, ami kihatással van az emberkereskedelem elleni fellépésre is.³ Ebben az összefüggésben a GRETA emlékeztet az Egyezményben lefektetett jogi kötelezettségekre is, melyek előírják a Felek számára megfelelő felderítési eljárások alkalmazását, ami lehetővé teszi az emberkereskedelem áldozatainak azonosítását, többek között a nemzetközi védelmet kérők és a migránsok között, és lehetővé teszi számukra egy sor, a segítségnyújtásra, védelemre és kárpótlásra vonatkozó jog gyakorlását. Az Egyezmény megállapítja annak a fontosságát is, hogy a Részes Államok lehetővé tegyék a törvényes migrációt.

12. A magyar menedékjogról szóló törvény ⁴(93. cikk (1) (j) pont lehetővé teszi, hogy a kormányrendeletben „kihirdesse a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet”. Egy ilyen válsághelyzet kihirdetése bizonyos, a menedéknyújtási folyamattal, a bevándorlással és a határvédelemmel kapcsolatos intézkedések bevezetésével jár, amelyekkel a Menedékjogról szóló törvény és a többi idevágó jogszabály is számol.

13. Miután 2015-ben a korábbinál nagyobb számban érkeztek migránsok Magyarországra, ⁵ a fentiek szerinti válsághelyzetet a magyar kormány először 2015 szeptemberében hirdette ki hat hónapra, ⁶ majd kormányrendeletekkel időről időre meghosszabbította; a GRETA látogatása idején a válsághelyzet 2018. március 7-ig volt érvényben. 2018 februárjában a válsághelyzetet további hat hónappal hosszabbították meg, 2018. szeptember 7-ig.

14. A T/13976 számú, „A határőrizeti területen lefolytatott eljárás szigorításával kapcsolatos egyes törvények módosításáról” szóló Törvény 2017. március 28-án lépett ⁷hatályba, módosítva a Menedékjogról szóló törvényt, a 2007. évi LXXXIX. törvény az államhatárról, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényt és a gyermekvédelmi törvényt (1997. évi XXXI törvény). Ezek a módosítások vonatkoztak azokra a kivételes intézkedésekre is, amelyek akkor lépnek életbe, amikor a kormányrendelet „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetet” hirdetett ki.

³ A menedékkal kapcsolatos magyar jogszabályokról lásd az UNHCR, Magyarország mint menedéket nyújtó ország áttekintését, 2016. március, amely itt érhető el: <http://www.refworld.org/docid/57319d514.html>

⁴ 2007. évi LXXX. törvény a menedékjogról; a nemhivatalos, a 2016. július 5-ii állapotot tükröző angol fordítás itt érhető el: <http://www.refworld.org/docid/4979cc072.html>

⁵ A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal statisztikája szerint (amely a bmbah.hu webhelyen érhető el), Magyarországon 177 135-en folyamodtak menedékért 2015-ben, 29 432-en 2016-ban és 3 379-en 2017-ben. Ami a menedékjogi eljárások során 2017-ben meghozott döntéseket illeti, 106-an kaptak menekültstátuszt, 1 110-en kiegészítő védelmet, és 85 személy kapott tartózkodási engedélyt, míg 2 880 esetben hoztak elutasító döntést, 2 049 eljárást pedig másként zártak le.

⁶ A 269/2015 számú, 2015. szeptember 15-i keltezésű kormányhatározat nemhivatalos angol fordítása itt olvasható: <http://www.refworld.org/docid/55f90f614.html>

⁷ Elérhető magyar nyelven:

<http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=58bfcc084>

15. A Menedékjogról szóló törvény 80/j pontja alapján (amelyet a T/13976 sz. törvényjavaslat iktatott be, „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet során” a menedéjog iránti kérelmeket kizárólag a tranzitónákban lehet benyújtani,⁸ amelyeket a magyar-szerb határon hoztak létre (azon személyek kivételével, akik már törvényesen Magyarországon tartózkodnak). A törvény nem tesz kivételt azoknak az esetében, akik emberkereskedelem áldozataiként kérnek menedéket Magyarországon, ezért a fentiek szerint kötelesek belépni a tranzitónákba. A menedékkérők ezekbe a tranzitónákba kizárólag a magyar-szerb határon felállított határkerítés szerbiai oldala felől léphetnek be. A menedéjogi eljárás során a menedékkérőknek mindaddig a tranzitónában kell maradniuk, amíg vagy megkapják a védett státuszt, és beléphetnek Magyarország területére, vagy jogerős döntéssel elutasítják a kérelmüket, és el kell hagyniuk a zónát a szerb oldal irányában.⁹ A kérelmező bármikor elhagyhatja a tranzitónákat Szerbia felé. A 14 alatti, kísérő nélküli gyermekeket érkezéskor a főtí Károlyi István Gyermekközpontba viszik (lásd 37-43. pontok), a 14 évesnél idősebbeket viszont őrizetben tartják egy tranzitónában (lásd 44-45. pontok).

3. Az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a tranzitónákban elhelyezett menedékkérők között

16. A GRETA azért kereste fel a két tranzitónát, hogy megvizsgálja, milyen eljárásokkal azonosítják a menedékkérők között azokat, akik emberkereskedelem áldozatai lehetnek, és részükre segítséget illetve védelmet nyújtanak. A látogatás idején a röszkei tranzitóna kapacitása 450, a tompai zóna kapacitása pedig 250 fő volt. 2017. december 19-én 285 menedékkérőt helyeztek el Röszkén, köztük 26 kísérő nélküli gyermeket. 2017. december 20-án 194 személyt helyeztek el Tompán, köztük 91 gyermeket, akik a családjukkal voltak, és 31 egyedülálló férfit.

17. A tranzitónák zárt létesítmények, amelyeket szögesdrótos tetejű kerítés vesz körül. A menedékkérőket úgynevezett „szektorokban” helyezik el csoportosan, ahol minden egyes szektor külön kerítéssel van elzárva. Minden szektornak van egy közös udvara.¹⁰ Mindegyik szektor drótkerítése lakattal van lezárva, és egyenruhás rendőrök őrzik a nap 24 órájában. A legtöbb szektorban családokat helyeznek el, de a röszkei tranzitónában egy olyan szektor is van, ahol kísérő nélküli (14-18 éves) gyermekeket helyeztek el, a tompai tranzitónában pedig egy olyan, ahol egyedülálló férfiak vannak. A menedékkérők kizárólag örök kíséretében hagyhatják el a szektort, meghatározott céllal, például ha orvoshoz vagy ügyvédhez akarnak fordulni. A tranzitónák belépési pontjainál kijelölt személyzeti szálláskörletek vannak, illetve konténeres egységek, amelyek váróként vagy interjúztató helyiségként, illetve egészségügyi ellátó helyként szolgálnak.

18. A tranzitónák a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal hatáskörébe tartoznak, amelynek a Belügyminisztérium a felettes szerve. A Magyar Rendőrség akkor fogadja be a menedékkérőket, amikor azok belépnek a tranzitónába a bejárati kapun, átlépve a szerb-magyar határt. Elvégzik az előzetes nyilvántartásba vételt, a menedékkérőket pedig a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatalhoz irányítják, a menekültügyi eljárás lebonyolítására. A rendőrség felügyeli is azokat a szektorokat, ahol a menedékkérők laknak. Titkosszolgálati személyek és a Magyar Rendőrség terrorelhárító egységének a tagjai is jelen vannak a tranzitónákban. A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal a tranzitónákban dolgozó szociális munkásokat alkalmaz. A tranzitónákban dolgozó egészségügyi szakemberek között vannak katonai- és civil orvosok és ápolók, akiket egy magántulajdonú egészségügyi szolgáltató alkalmaz.

⁸ Az államhatárról szóló törvény 2015. szeptemberi módosítása szerint a tranzitónákat Magyarország bármelyik olyan szárazföldi határán fel lehet állítani, amely a schengeni határon kívül esik. A szerb határon létrehozott két tranzitóna 2015. szeptember 15-én kezdte meg a működését. Lásd UNHCR, Magyarország mint menedéket nyújtó ország, 2016, elérhető: <http://www.refworld.org/docid/57319d514.html>.

⁹ 2017. augusztusában a magyar hatóságok közölték, hogy egy menedékkérő átlagos tartózkodás ideje, beleértve azokat is, akik a Dublini Rendelet hatálya alá tartoznak, 25 nap volt a tompai és 87 nap a röszkei tranzitónában; lásd Európai Migrációs Hálózat, 1229. sz. eseti tudakozódás, amely itt érhető el: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/2017.1229_-_average_cost_and_average_length.pdf

¹⁰ Az egyedülálló férfiak részére fenntartott tompai szektor volt az egyetlen, ahol nem volt ilyen udvar; mindössze egy kb. 2X3 méteres sávot hagytak a konténerek és a kerítés között, ahol a férfiak kimozdulhattak a konténerekből.

19. Az UNHCR és az IOM tagjai illetve néhány NGO képviselői rendszeres időközönként ott vannak a tranzitzőnákban.¹¹ Mind az UNHCR, mind az IOM kínál tanácsadási szolgáltatást illetve jogi segítséget a menekültügyi eljárással és a magyarországi jogszabályokkal kapcsolatosan. A GRETA látogatása során a következő civil szervezetek képviselői léphettek be a tranzitzőnákba: Caritas Hungarica, a Magyarország Református Egyház Segélyszervezetei, Hungarian Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Ökumenikus Segélyszervezet,¹² Magyar Baptista Szeretetszolgálat, valamint a Magyar Vöröskereszt. Ezek a képviselők különböző feladatokat végeznek (plusz élelmiszer és ruházat kiosztása, tolmácsolás, kultúrák közötti közvetítés, tüdőszűrés), és a rendelkezésükre álló erőforrások függvényében látogatják a tranzitzőnákat.

20. A látogatás idején munkanaponként öt személy részére engedélyezték a belépést a szerbiai oldal felől az egyes tranzitzőnákba, ahol menedékjogot kérhettek.¹³ Szerbiában várólistát állítottak fel, amelyet egy úgynevezett „listakezelő” hozott át a tranzitzőnákba a szerbiai oldal felől, aki maga is menedékkérő. A listakezelők általában férfiak, és láthatóan nem hivatalos jelleggel jelölik ki őket a szerb határnál várakozó menedékkérők közül, nagyjából egy héttel később lépnek be a tranzitzőnákba, mint azok, akik szerepelnek a listán.

21. A menedékkérők kikérdezését felnőttek esetében az érkezés napján végzi a tranzitzőnánál a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal egyik tisztviselője. A menedékkérők kikérdezése során feltett kérdések a beszámolók szerint nem érintik a THB tárgykörét. Nincsenek iránymutatások arra vonatkozóan, hogyan lehet felismerni az emberkereskedelem esetleges áldozatait a menekültügyi eljárás során, sem pedig arra, hogyan kell a kérelmezőket a társadalmi nem iránti érzékenységgel kikérdezni. A hatóságok elmondása szerint azonban a kérelmező kérheti, hogy azonos nemű személy kérdezze ki, és ezt általában teljesítik is.

22. Ahogyan a GRETA megjegyezte első Magyarországról szóló jelentésében, az emberkereskedelem áldozatainak azonosítására és a részükre történő segítségnyújtásra vonatkozó jogi keretrendszert Magyarországon a 354/2012 (XII.13) számú Kormányrendelet határozza meg az emberkereskedelem áldozatainak azonosításának rendjéről,¹⁴ amely 2013. január 1-én lépett hatályba. Meghatározza, hogy milyen testületek végezhetik el az áldozat azonosítását, vagyis egészségügyi szolgáltatók, az állami egészségügyi ellátó szervezetek, személyes gondozást nyújtó szolgáltatók, állami köznevelési létesítmények, rendőrség, munkaügyi felügyelőség, konzulátusok, határőrök, valamint a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal. A magyar hatóságok jelezték, hogy 2018. január 1. óta a szervezetek listája áldozatokat támogató szolgáltatással, jogsegély-szolgáltatással és pártfogó felügyelői szolgáltatással bővült. Amennyiben valakinél annak a jeleit észlelik, hogy emberkereskedelem áldozata lehet, azonosító beszélgetést folytatnak vele egy mutatókat tartalmazó lista alapján, kérdőív formájában, ami a Rendelet mellékletét képezi.¹⁵ Nemzetközi szervezetek és civil szervezetek képviselői arról tájékoztatták a GRETA-t, hogy kérésre sem kaptak egyértelmű választ arra, hogy a Kormányrendeletet alkalmazni kell-e a tranzitzőnákban. A GRETA-val történő megbeszélés során a magyar hatóságok viszont azt közölték, hogy a 354/2012 sz. Kormányrendelet a tranzitzőnákra is érvényes.

¹¹ Az UNHCR személyzete hetente többször van jelen, többek közt saját tolmáccsal, az IOM személyzete pedig hetente egyszer.

¹² A tranzitzőnákban kapott információk szerint a Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat már befejezte a látogatásokat.

¹³ A hatóságok szerint előfordul, hogy pár emberrel többet engednek be ugyanazon a napon, pl. amikor egy egész család érkezik. Ugyanakkor egy 2018. február 16-án nyilvánosságra hozott közleményben az UNHCR azt a kijelentést tette, hogy „az elmúlt néhány év során az UNHCR megfigyelése szerint a magyar hatóságok átlagosan naponta csak két menedékkérőt engedtek be az országban a szerb határon fenntartott két tranzitzőnán keresztül”; ami a következő címen érhető el: <http://www.unhcr.org/hu/4486-hungary-unhcr-dismayed-border-restrictions-draft-law-targeting-ngos-working-asylum-seekers-refugees.html>.

¹⁴ A nemhivatalos angol fordítás itt érhető el:

http://thb.kormany.hu/download/a/ec/a0000/13_Government%20Decree%20No%20354_2012.pdf

¹⁵ Lásd a GRETA első értékelő jelentését Magyarországról (lásd 1. lábjegyzet), 126. pont.

23. A magyar hatóságok által adott tájékoztatás szerint a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal 120 tisztviselője és dolgozója, köztük 57 menekültügyi tisztviselő számára tartottak képzést „Emberkereskedelem áldozatainak sikeres azonosítása a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal eljárásai során” címmel 2017. január 1. és 2018. január 31. között, a Belügyminisztériummal, az Országos Rendőrséggel, a magyarországi Baptista Szeretetszolgálattal, az UNHCR-rel valamint az Egyesült Államok és Franciaország nagykövetségeivel együttműködve. A projektet az Európai Unió Belső Biztonsági Alapja (ISF) finanszírozta, a célja pedig az volt, hogy a személyzet tagjait felkészítsék az emberkereskedelem áldozatainak azonosítására és segítségnyújtásra. A hatóságok arról tájékoztatták a GRETA-t, hogy a 2018-as év későbbi szakaszában illetve 2019-ben további képzések várhatók. Az Országos Rendőrség egy másik, az ISF által finanszírozott projektje 600 rendőr illetve olyan szervezeteknél dolgozó személyek érzékenyítését célozta, akiknek a hatáskörébe tartozik az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a 354/2012 számú Kormányrendelet alapján az emberkereskedelem áldozatainak azonosításának rendjéről, Magyarország 19 megyéjében. A GRETA találkozott néhány olyan személyzeti taggal a tranzitzőnákban, akik részt vettek ezen képzések valamelyikén, így rendőrökkel, a Bevándorlási Menekültügyi Hivatal tisztviselőivel és szociális munkásokkal.

24. Emellett 2018. február 20-i levelükben a magyar hatóságok arról tájékoztatták a GRETA-t, hogy egy „Szociális emberi erőforrások fejlesztése” című projekt keretében tanfolyamokat dolgoztak az ország minden részén dolgozó gyermekjóléti és gyermekvédelmi szakemberek számára, amelyek foglalkoznak a gyermekprostitúció és a gyermekkereskedelem kérdésével is. Az Országos Rendőr Főkapitányság és az IOM képzést szándékoznak szervezni rendőrök számára az emberkereskedelem harmadik országbeli állampolgár áldozatainak azonosításáról a SAFE (az emberkereskedelem áldozatainak biztonságos és megfelelő visszaküldése, korrekt elbánás és korai azonosításuk) projekt keretében.

25. A tranzitzőnákban dolgozó egészségügyi szakemberek között vannak katonai- és civil orvosok és ápolók is, akiket a rendőrség egy magántulajdonú egészségügyi szolgáltatón keresztül alkalmaz. A hétvégeken csak katonai orvosok vannak jelen. A személyzetet folyamatosan váltják, mivel általában kórházban dolgoznak. Az egészségügyi munkatársak nem részesültek olyan külön képzésben, amely felkészítené őket az emberkereskedelem áldozatainak azonosítására vagy az emberkereskedelem áldozatainak sajátos szükségleteinek a kielégítésére. Az egészségügyi dolgozók, akikkel a GRETA képviselői beszéltek a látogatásuk során, nem tudták, hogy milyen indikátorokat keressenek az emberkereskedelem lehetséges áldozataiban, és hogyan biztosítsanak segítséget a számukra.

26. A tranzitzőnákban nem volt egy meghatározott eljárásrend vagy iránymutatás arra, hogyan kell felismerni az emberkereskedelem áldozatait, és megadni a számukra a megfelelő segítséget és védelmet. A legtöbb tranzitzőnákban dolgozó, akiket a GRETA delegáció kikérdezett, nem tudta világosan elmagyarázni, hogy milyen eljárást kell követni, és melyik hatóságoknak kell meghozniuk a döntést az áldozatok azonosításáról és a segítségnyújtásról.

27. 2018. február 20-i keltezésű levelükben a magyar hatóságok jelezték, hogy a 23. pontban hivatkozott képzési program részeként a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal készített egy „szakmai brosúrát”, amelyet megkapott valamennyi, a tranzitzőnákban, a regionális igazgatóságokon és a helyi irodákban dolgozó személyzeti tag. A GRETA nem kapott példányt ebből a brosúrából, de úgy tudjuk, hogy az átfogó képet ad az emberkereskedelem jelenségéről, az ellen folytatott küzdelem jogszabályi keretrendszeréről, az áldozatainak azonosítási technikákról és arról, hogyan kell az áldozatokat a megfelelő helyre irányítani, ahol segítséget kaphatnak.

28. 2015-ben a magyar rendőrség bevezetett egy protokollt az emberkereskedelem áldozatainak azonosítására és a megfelelő segítségnyújtási helyekre történő elirányítására, de más, a kérdéssel szembesülő közhivatalok, mint például a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, nem rendelkeznek ilyen protokollal. A GRETA álláspontja szerint szükség lenne egy egyértelmű és összehangolt, a tranzitzőnákban működő minden közhivatal számára rendelkezésre álló protokollra, amely felsorolná a szükséges lépéseket abban az esetben, ha felmerülne a THB gyanúja.

29. A GRETA aggályosnak tekinti, hogy a tranzitónák anyagi feltételei nem segítik elő egy olyan bizalmi légkör létrehozását, amely lehetővé tenné az emberkereskedelem áldozatai számára, hogy előlépjenek, és megbeszéljék a helyzetüket. Ahogyan a 17. pontban említettük, a menedékkérőket zsúfolt lakókörletekben tartják szögesdrótkerítés mögött, és minden esetben fegyveres őrök felügyelete alatt. A menedékkérőket még akkor is fegyveres őrök kísérik, amikor azért hagyják el a körletet, hogy orvoshoz menjenek.

30. A tranzitónákban jelen lévő nemzetközi szervezetek és NGO-k képviselői szerint a menedékkérők nem kapnak megfelelő tájékoztatást arról, hogy a menekültügyi eljárás során milyen jogok illetik meg őket. A GRETA-t arról tájékoztatták, hogy bizonyos esetekben a menedékkérők azért nem akarnak orvoshoz fordulni, mert attól félnek, hogy az egészségi állapotuk miatt nem fogják elismerni a nemzetközi védelemre vonatkozó kérelmüket. Pozitívum viszont, hogy az IOM tájékoztatást ad a menedékkérőknek arról, hogyan kérhetik ¹⁶az elutasító döntés bírósági felülvizsgálatát, és lefordítja a végzéseket, amelyek általában csak magyarul állnak rendelkezésre.

31. A GRETA megállapította, hogy nem állt elegendő tájékoztató anyag a menedékkérők rendelkezésére a tranzitónákban, egy angol és arab nyelvű plakát kivételével, amely felhívja a figyelmet jogsegély kérésének a lehetőségére. A GRETA semmiféle tájékoztató anyagot nem látott Röszkén az emberkereskedelemtől. Tompán a GRETA kapott egy tájékoztató szórólapot a THB-ről, amit állítólag a menedékkérőknek osztogatnak. A kihasználás négy különböző formájának a jellemzőit sorolja fel, és ezzel a mondattal zárja a szöveget: „Ha úgy érzi, hogy Ön emberkereskedelem áldozata / vagy úgy gondolja, hogy ismer olyan személyt, aki emberkereskedelem áldozata, kérjen segítséget/tájékoztassa a hatóságokat.” A „hatóságok” kifejezést nem pontosítják. Ez az információs szórólap a tranzitónákban elhelyezett személyek többsége által beszélt nyelveken készült. A magyar hatóságok ezt követően a GRETA részére adtak egy példányt egy „Tájékoztató az emberkereskedelem esetleges áldozatai számára” című szórólapból, amely állítólag 11 különböző nyelven létezik, és tartalmazza azoknak a szervezeteknek az elérhetőségeit, amelyek segítséget és támogatást tudnak nyújtani.

32. A 19. pontban említetteken kívül más NGO-k nem léphetnek be a tranzitónákba, így azok az NGO-k sem, amelyek a THB kérdésre szakosodtak, és tanácsadással, jogi és adminisztratív szolgáltatásokkal segítenék a migránsokat, mint például a Cordelia Alapítvány (amely arra szakosodott, hogy pszichológiai támogatást nyújtson a kínzások áldozatainak és más sérülékeny személyeknek), valamint a magyar Menedék - Migránsokat Segítő Egyesület (amely szociális és integrációs munkát végez a migránsok, köztük a kísérő nélküli gyermekek javára). A Magyar Helsinki Bizottság sem léphet be azokba a szektorokba, ahol a menedékkérők laknak, de jogsegélyt nyújthat a tárgyalókban, ahová bekísérik a menedékkérőket. A hatóságok arról tájékoztatták a GRETA delegációját, hogy felvettek egy pszichológust, aki minden héten elérhető lesz egy bizonyos korlátozott óraszámban. A GRETA véleménye szerint ez a korlátozott időtartamú szolgáltatás valószínűleg nem fogja kielégíteni a tranzitónákban fogva tartott több száz menedékkérő, igényeit, akik között kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekek is vannak.

¹⁶ A bírósági felülvizsgálati eljárás részleteiről lásd UNHCR, Magyarország mint menedéket nyújtó ország, 2016. március, amely itt érhető el: <http://www.refworld.org/docid/57319d514.html>

33. A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal által adott tájékoztatás szerint, ha a tranzitónákban a menedékkérők között emberkereskedelem áldozatait azonosítják, ezeket a személyeket elvben a többi menedékkérőtől elkülönítik a tranzitónában. A hatóságok jelezték, hogy a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal arról is intézkedhet, hogy akit emberkereskedelem áldozataként azonosítottak, azt a tranzitónán kívül helyezték el a menedékkérők számára fenntartott fogadóközpontokban, ahol külön elhelyezést kap. A GRETA-t arról tájékoztatták, hogy a menedékkérők számára kivételes esetekben engedélyezhetik a tranzitónák elhagyását, általában akkor, ha valamilyen egészségügyi problémájukat nem tudják kezelni a tranzitónákban. Ugyanakkor úgy tűnik, nincs jogalapja annak, hogy a menedékkérőket, köztük az emberkereskedelem áldozatait, a tranzitónákon kívül helyezték el „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet során.” **A GRETA véleménye szerint a magyar hatóságoknak sürgősen tisztázniuk kellene ezt a kérdést.**

4. Az emberkereskedelem áldozatainak azonosítása a kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekek között

34. A folyamatosan kihirdetett „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet” körülményei között minden gyermeket, így a 14 évesnél fiatalabb, kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekeket is, a tranzitónában helyeznek el. A 14 alatti, kísérő nélküli gyermekeket érkezéskor a fóti Károlyi István Gyermekközpontba viszik (lásd 15. pont).

35. A hatóságok arról tájékoztatták a GRETA-t, hogy amikor olyan, kísérő nélküli személy érkezik a tranzitónába, aki 18 évesnél fiatalabb lehet, egy katonarvos megállapítja az életkorát a fizikai érettsége és fogászati vizsgálat alapján, figyelembe véve a menedékkérők releváns családi viszonyait is. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, amikor a gyermek 14 évesnél fiatalabb lehet. Lehet kérni második életkor-megállapítást is, amit általában egy igazságügyi orvos végez, aki további vizsgálatokat is végezhet, mint például a fogazat megröntgenezése, a medencecsont vizsgálata és más tesztek. A hatóságok elmondása szerint kétség esetén azt kell vélelmezni, hogy az adott személy gyermekkorú. Első Magyarországról szóló jelentésében a GRETA aggályosnak tartotta, hogy az életkor megállapítását célzó eljárás során nem vesznek figyelembe, pszichológiai, kognitív vagy viselkedési tényezőket. A GRETA által a sürgős eljárással kapcsolatos látogatás során felkeresett nemzetközi szervezetek és NGO-k arról számoltak be, hogy az életkor megállapítását célzó eljárást nem fejlesztették tovább a GRETA első jelentése óta, és hogy az életkor megállapítását célzó vizsgálatok a tranzitónákban fizikai megfigyeléseken alapulnak, és csupán pár percig tartanak.¹⁷ Hosszú idő telhet el addig, amíg sor kerül a kért, második életkort megállapító vizsgálatra.¹⁸

36. A GRETA megállapítja, hogy a tranzitónába belépő, menedéket kérő személyek esetében a hibás életkor-megállapításnak különösen negatív következményei lehetnek, így például a tranzitónában történő fogva tartás a gyermekvédelmi rendszerbe történő beutalás helyett.

37. A fóti Károlyi István Gyermekközpont, amely az Emberi Erőforrások Minisztériuma alá tartozik, a kísérő nélküli gyermekekre szakosodott, beleértve azokat is, akiket a tranzitónákból küldenek vagy azért, mert 14 év alattiak, vagy azért, mert megkapták a védelmet. A kísérő nélküli gyermeket ellátó egység a Központ három egységének egyike, és a magyarországi gyermekvédelmi rendszer részét képezi. A GRETA látogatásának napján 40 kísérő nélküli gyermekről gondoskodtak (37 fiú és három lány). A gyermekek főként Afganisztánból, Pakisztánból, Iránból, Szomáliából és Ghánából jöttek. Két gyermek készült arra, hogy elhagyja a Központot családgyejesítés céljából.

¹⁷ Lásd még a Lanzarote Bizottság külön jelentését egy látogatás nyomán, amit a szerb/magyar határon tettek (2017. július 5-7), 32. pont.

¹⁸ Lásd még az Európa Tanács Főtitkára Különmegbízottjának a jelentését a migrációról és a menekültekről Jelentés a tényfeltáró útról Szerbiában és két magyarországi tranzitónában 2017. június 12-16-án, 4.2. fejezet.

38. A GRETA-t arról tájékoztatták, hogy a Központban egyetlen kísérő nélküli vagy gyermekről sem állapították meg, hogy emberkereskedelem áldozata lenne. A Központban dolgozó személyzeti tagok minden, az intézményben elhelyezett gyermeket kockázatnak kitett gyermeknek tekintenek, és a kockázatok közé sorolják az emberkereskedelem áldozatává válást is. Néhány gyermek viszonylag rövid idő után eltűnik a Központból (2017-ben a Központban elhelyezett gyermekek 40%-a egy hónapnál rövidebb töltött ott), ami akadályozza az emberkereskedelem lehetséges áldozatainak azonosítását.

39. A 14 év alatti gyermekek csak kísérővel hagyhatják el a Központ területét, a 14 évnél idősebbek pedig bizonyos szabályok betartása mellett kísérő nélkül is. A Központ területe 40 hektár, de a kapukat zárva tartják, és a nap 24 órájában járőrszolgálat működik. Ha egy 14 év alatti gyermek eltűnik, haladéktalanul bejelentik a rendőrségnek. Ha egy 14 év feletti gyermek tűnik el, a rendőrségnek akkor jelentik be, ha nem kerül elő 24 órán belül.

40. A GRETA számára adott tájékoztatás szerint, az eltűnések megakadályozása érdekében a KÖZPONT személyzete elsősorban az oktatásra és a felvilágosításra helyezi a hangsúlyt, és igyekeznek minél több esetben megszervezni a családegyesítést. A Központ személyzete szerint 2017-ben megháromszorozódott a sikeres családegyesítésben érintett gyermekek száma. Egy kísérő nélküli gyermeket nevelőszülőknél helyeztek el.

41. A Központban szórólapokat osztogatnak több nyelven a gyermekek számára, melyek tájékoztatást tartalmaznak a jogaikról, és felhívják a figyelmet az engedély nélküli kimaradás kockázataira. A Központ egy rövidfilmet is készített a tevékenységéről és arról, hogy a gyermekeknek milyen lehetőségeik vannak, ha Magyarországon maradnak. Több, a központba ellátogató civil szervezet (többek közt a Cordelia Alapítvány, a Menedék, az SOS Gyermekfalvak) kínál támogató szolgáltatásokat, így pszichológiai ellátást is.

42. A magyarországi jogszabályok szerint törvényes gyámot kell kirendelni minden egyes 14 évesnél fiatalabb kísérő nélküli gyermek mellé, nyolc napon belül a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal erre irányuló kérésétől számítva. A törvényes gyámok kötelesek rendszeresen találkozni a gyermekekkel: a törvény szerint legalább havonta két alkalommal 14 év alatti gyermekek, és legalább havonta egyszer ennél idősebb gyermekek esetében. A Központ dolgozói szerint a gyámok általában teljesítik is ezt a kötelezettséget annak ellenére, hogy egy-egy gyám akár 30 gyermekért is felelős lehet.

43. A GRETA-t arról tájékoztatták, hogy a Károlyi István Gyermekközpontot 2018 folyamán várhatóan be fogják zárni, egy intézményi modernizációs program részeként. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának képviselői nem tudtak részletekkel szolgálni arról, hogy a gyermekeket hol fogják elhelyezni. Olyan aggályokat hallottunk, hogy a Központ bezárása után a gyermekeket szétszórják különböző intézetekbe az ország területén.

44. A kísérő nélküli, 14-18 éves menedékkérő gyermekeket a tranzitónákban helyezik el, így nem kerülnek be a szokásos gyermekvédelmi rendszerbe. A helyi iskolák tanárai félnapos alapfokú oktatást nyújtanak, de ezt leszámítva semmilyen tevékenységet nem kínáltak, amivel a gyerekek lefoglalhatják magukat. A GRETA látogatásának idején a tranzitónákban fogva tartott gyermekek között nem volt olyan, akiről azt állapították volna meg, hogy emberkereskedelem áldozata. Ezekhez a gyermekekhez eseti gyámot rendelnek ki, aki egy kormánytisztviselő, és csak arra szól a megbízatása, hogy a gyermeket képviselje a menekültügyi eljárás során. A menekültügyi eljárás során minden eljárási cselekményt kötelezően a gyám jelenlétében kell végezni. A menekültügyi meghallgatásra az érkezés után kettő-négy héten belül kerül sor, az eseti gyám kirendelését követően. A GRETA-t arról tájékoztatták, hogy az eseti gyámok csak korlátozott számban állnak rendelkezésre, és csak szórványosan találkoznak a fogva tartott gyermekekkel.¹⁹ Amikor egy kísérő nélküli vagy kísérőitől elszakadt gyermek úgy dönt, hogy elhagyja a tranzitónát, és visszamegy Szerbiába, az eseti gyámot állítólag tájékoztatják erről. A GRETA-nak azonban arról számoltak be, hogy ez nem mindig történik meg, a hatóságok pedig megerősítették, hogy nincs szükség az eseti gyám jóváhagyására ahhoz, hogy a gyermek átlépje a határt Szerbia felé. A GRETA nem kapott olyan tájékoztatást, amely szerint bármilyen kockázatértékelést végeznének az ilyen helyzetekben.

45. A GRETA megjegyzi, hogy a gyermekek Jogairól szóló ENSZ-egyezmény (1. cikk) és az Európa Tanács emberkereskedelem elleni fellépéséről szóló egyezménye alapján (4. cikk, d bekezdés) a „gyermek” olyan személyt jelent, aki még nem töltötte be a 18. életévét. A GRETA-t mélyen aggasztja, hogy a 14-17 éves gyermekek különösen sebezhetőek lehetnek, mivel felnőttként kezelik őket, noha kiskorúak. A GRETA emlékeztet arra, hogy az Egyezmény 5. Cikkének 5. pontja szerint az Államok kötelesek konkrét intézkedéseket tenni annak érdekében, hogy csökkentsék a gyermekek emberkereskedelem miatti sebezhetőségét, mégpedig azzal, hogy védelmező környezetet hoznak létre a számukra. A tranzitónákban uralkodó körülmények nem tekinthetők védelmező környezetnek a gyermekek számára az Egyezmény 5. Cikkének 5. pontja szerinti értelemben.

5. A menedékkérők visszafordítása Szerbiába

46. Azok a tranzitónákban elhelyezett személyek, akik úgy döntenek, hogy visszavonják a menedék iránti kérelmüket, távozhatnak Szerbiába. Emellett azok a személyek, akiknek elutasították a menedék iránti kérelmét, elhagyhatják a tranzitónát, és egy idegenrendészeti fogdába kerülnek, mielőtt eltávolítanák őket Magyarországról, vagy közvetlenül Szerbiába fordítják vissza őket. Egyik esetben sem végeznek kockázatfelmérést, mielőtt az adott személy elhagyná az országot, még a kísérő nélküli gyermekek esetében sem (lásd 44. pont).

47. A hatóságok szerint az UNHCR-t tájékoztatják azokról az esetekről, amikor valaki elhagyja a tranzitónát Szerbia felé, így a szerbiai UNHCR személyzet segítséget adhat az érintett személynek. Az UNHCR-től kapott tájékoztatás szerint azonban ezeket az információkat nem mindig adják meg időben, így a szervezet néha csak később értesül arról, hogy valaki elhagyta a tranzitónát.

48. Az emberkereskedelem áldozatainak azonosításában mutatkozó fent említett hiányosságok miatt lehetséges, hogy olyan személyek is elhagyják az országot vagy olyan személyeket is visszafordítanak Szerbiába, akik emberkereskedelem áldozatai, noha a magyar hatóságok ezt nem állapították meg róluk. A GRETA aggályosnak tartja, hogy ilyen személyek, különösen gyermekek, úgy hagyják el az országot, hogy nem végeztek velük kapcsolatban kockázatfelmérést, és hogy nem tartják be a visszaküldés tilalmának a kötelezettségét, amely azért áll fenn, mert a migránsok és a menedékkérők, különösen a kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekek nehéz körülmények közé kerülnek Szerbiában, így fennáll a kockázata emberkereskedelem áldozatává válásuknak.²⁰

¹⁹ Lásd még a Lanzarote Bizottság külön jelentését, 43-45. pontok

²⁰ Lásd a GRETA második értékelő jelentését Szerbiáról, 14., 71. és 113. pontok, elérhető: <http://rm.coe.int/greta-2017-37-frg-srb-en/16807809fd>.

49. A GRETA utal az Egyezmény 16. cikkére, amely kimondja, hogy emberkereskedelem áldozatainak visszaküldése során megfelelő figyelmet kell fordítani az áldozat jogaira, biztonságára és méltóságára. Az Egyezmény 16. cikkét együtt kell értelmezni a 40. cikk 4. pontjával, amely kifejezetten megemlíti a *visszaadás tilalmának* elvét, és azt is kimondja, hogy ennek az alkalmazhatóságát az Egyezmény semmilyen módon nem befolyásolja. Az Egyezmény 16. cikkének 7. pontja szerint kockázat- és biztonsági értékelést kell végezni, mielőtt egy gyermekkorú áldozatot visszaküldenének valamelyik Államba, és a visszaküldés nem lehetséges akkor, ha valószínűsíthető, hogy az nem szolgálná a gyermek legjobb érdekét.

6. Csoportos kiutasítás

50. Amíg a „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet” érvényben van, minden olyan személyt, akit a határon találnak engedéllyel rendelkező jogállás nélkül, azonnal visszakísérnek a magyar-szerb határhoz, ahol kitoloncolják egyedi sérülékenységi vizsgálat és eljárási biztosítékok nélkül.²¹ A Magyar Helsinki Bizottság által közzétett adatok szerint 9 136 személyt kísérték át a határ túlsó oldalára 2017-ben.²² A magyar rendőrség naponta közli az aznap elfogott illegális migránsok számát.²³ A szerbiai UNHCR szerint Magyarországról Szerbiába történő csoportos kiutasításra 79 esetben került sor a 2017. december 11-től 24-ig tartó időszakban.²⁴

51. A GRETA emlékeztet arra, hogy az illegális migránsok és a menedékkérők különösen ki vannak téve az emberkereskedelem veszélyének. Emiatt a csoportos kiutasítások kedvezőtlenül érintik a THB áldozatainak a felderítését ezen személyek között, és súlyos aggályokat vetnek fel arról, hogy Magyarország hogyan tesz eleget bizonyos, az Egyezmény alapján rá háruló kötelezettségeknek, beleértve azokat a tevőleges kötelezettségeket is, hogy azonosítsák az emberkereskedelem áldozatait és számukra segítséget nyújtsanak, a kiutasításuk előtt pedig végezzenek kockázatfelmérést, biztosítva a visszaküldés tilalma kötelezettségének a betartását.

52. Ebben az összefüggésben a GRETA hivatkozik az ECtHR ítéletére a *N.D. és N.T. kontra Spanyolország* esetben (amelyet 2018. január 29-én terjesztettek a Bíróság Nagytanácsa elé) ahol Mali és Elefántcsontpart egy-egy polgára volt érintett, akik a melillai határátkelőn próbáltak átjutni a határkerítés megmászásával.²⁵ Nagyjából 75-80 másik migránssal együtt a spanyol csendőrség elfogta, majd azonnal visszafordította őket Marokkóba anélkül, hogy módjuk lett volna menedékkért folyamodni. A Bíróság úgy látta, hogy ezzel megsértették az európai emberi jogi konvenció 4. Záradéka 4. cikkének a rendelkezéseit (amely tiltja a csoportos kitoloncolást) valamint az Egyezmény 13. cikkében foglaltakat (hatékony jogorvoslatot való jog), mivel nem történt egyéni elbírálás, és nem kínáltak hatékony jogorvoslatot a kiutasítás ellen.

7. Megállapítások és ajánlások

53. Az ebben a jelentésben közölt aggályok azokat az aggályokat visszhangozzák, amelyeket a GRETA az első magyarországi értékelő jelentésében közölt, különösen az emberkereskedelem áldozatainak azonosításáról a menedékkérők között és a kísérő nélküli gyermekek áruba bocsátásának megelőzéséről azzal, hogy védelmező környezetet hoznak létre a számukra. Számos aggályt még inkább felerősített az, hogy ismételten korlátozóbb jogszabályokat és intézkedéseket vezettek be a magyarországi bevándorlásra és menedékkérésre vonatkozóan.

²¹ A magyar hatóságok szerint ezt az eljárást nem alkalmazzák 14 évnél fiatalabb, kísérő nélküli gyermekekre, mivel őket védelmező intézményekben helyezik el Magyarország területén.

²² Magyar Helsinki Bizottság, Magyarország: A 2017-re vonatkozó főbb menekültügyi adatok itt érhetők el:

<https://www.helsinki.hu/wp-content/uploads/HHC-Hungary-asylum-figures-1-January-2018.pdf>

²³ Elérhető: <http://www.police.hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo/elfogott-migransok-szama-lekerdezés>

²⁴ UNHCR Szerbia frissítés 2017. december 11-24., itt érhető el: <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/61469>

²⁵ Emberi Jogok Európai Bírósága, *N.D. és N.T. kontra Spanyolország*, 8675/15 és 8697/15, sz. keresetek, 2017. október

54. A GRETA megjegyzi, hogy ezeket az intézkedéseket valamint a magyarországi, a menekültekre és menedékkérőkre vonatkozó jogszabályi keretrendszer illeszkedését a nemzetközi emberi jogi normákhoz az Európa Tanács más testületei és ²⁶nemzetközi szervezetek is kritizálták illetve megkérdőjelezték.²⁷ Az Emberi Jogok Európai Bírósága jelenleg is több ügyet tárgyal arról, hogy a magyarországi menedékjogi rendszer mennyire van összhangban az európai emberi jogi konvencióval.²⁸ A GRETA hangsúlyozza, hogy a Magyarország által a bevándorlással kapcsolatosan alkalmazott politikák és eljárások meg kell, hogy feleljenek az ország emberi jogi vonatkozású kötelezettségeinek, és nem csorbíthatják a Emberkereskedelem elleni fellépésről szóló egyezményben rögzített védelmi és segítségnyújtási intézkedések alkalmazását.

55. Ezen túlmenően a GRETA úgy véli, hogy egy tranzitónát, amely valójában a szabadságtól való megfosztás helye, nem lehet megfelelő és biztonságos elhelyezésnek tekinteni az emberkereskedelem áldozatai számára, ahogyan azt az egyezmény 12. cikke előírja.

56. A GRETA nyugtázza, hogy képzési programokat indítottak az Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal tisztségviselői és rendőrtisztek számára. A GRETA üdvözli ezeket a kezdeményezéseket, ugyanakkor aggályosnak tartja, hogy olyan szakmai csoportok tagjai, mint orvosok, ápolók és más, a tranzitónákban jelen lévő szakemberek nem kaptak szisztematikus képzést a THB-ről.

57. A GRETA megállapítja, hogy elismerése méltó erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy csökkentsék azoknak az eseteknek a számát, amikor kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekek tűnnek el a főtí Károlyi István Gyermekközpontból, és azt is megállapítja, hogy bevezették azt a jogszabályi kötelezettséget, hogy a kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekek számára nyolc napon belül gyermekvédelmi gyámot rendeljenek ki.

58. A GRETA sürgeti a magyar hatóságokat, hogy fogadják el a szükséges intézkedéseket az emberkereskedelem áldozatainak azonosítására a menedékkérők között, ami magában foglalja a következőket:

- **egyértelmű eljárásrend megállapítása arra vonatkozóan, hogyan kell felismerni az emberkereskedelem áldozatait, és megadni a számukra a szakszerű segítséget;**

²⁶ Különösen az Emberi Jogok Biztosá 2015. november 27-i nyilatkozatai 2016. január 13. és 2017. március 8, elérhető: <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/hungary-s-response-to-refugee-challenge-falls-short-on-human-rights>; <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/risk-of-human-rights-violations-for-asylum-seekers-returned-to-hungary>; <https://www.coe.int/en/web/commissioner/-/commissioner-concerned-about-hungary-s-new-law-allowing-automatic-detention-of-asylum-seekers>; Az Európa Tanács Főtitkára Különmegbízottjának a jelentése a migrációról és a menekültekről Jelentés a tényfeltáró útról Szerbiában és két magyarországi tranzitónában 2017. június 12-16-án, elérhető: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=090000168075e9b2; A gyermekek védelme a szexuális kizsákmányolás és a szexuális bántalmazás ellen egyezményben részes Felek bizottsága (Lanzarote Bizottság), Külön jelentés a szerb/magyar határon lévő tranzitónákban tett látogatásról (2017. július 5-7.), elérhető: <https://www.coe.int/en/web/children/urgent-monitoring2>.

²⁷ Az UNHCR 2017. március 7-i közleménye, elérhető: <http://www.unhcr.org/news/briefing/2017/3/58be80454/unhcr-deeply-concerned-hungary-plans-detain-asylum-seekers.html>; Az UNICEF 2017. március 9-i közleménye, elérhető: https://www.unicef.org/media/media_95066.html

²⁸ Például *A.S. és Mások kontra Magyarország* (a kereset száma: 34883/17); *A.A.A. és Mások kontra Magyarország* (a kereset száma: 37327/17); *I.A. kontra Magyarország* (a kereset száma: 38297/17); *N.A. és Mások kontra Magyarország* (a kereset száma: 37325/17). Az *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* (a kereset száma: 47287/15) perben, az Emberi Jogok Európai Bírósága Tanácsának ítélete a következőket mondta ki: megsértették az európai emberi jogi konvenció 5. cikke 1. és 4. bekezdéseit, mivel a menedékkérők őrizete a röszkei tranzitónában fogva tartással valósult meg, ami azt jelenti, hogy ténylegesen megfosztották őket a szabadságuktól bármilyen hivatalos, indoklással ellátott döntés és megfelelő bírósági felülvizsgálat nélkül; megvalósult a 13. cikk megsértése a hatékony jogorvoslat hiányát illetően, ami lehetővé tette volna a számokra, hogy panaszt tegyenek a fogva tartási körülményeikről; valamint a 3. cikk megsértése, mivel a menedékkérőket úgy utasították ki Szerbiába, hogy nem kaptak hatékony garanciákat, melyek megvédtek volna őket attól a valós kockázattól, hogy ott embertelen vagy megalázó bánásmódnak lesznek kitéve. Ezt az esetet az Emberi Jogok Európai Bíróságának Nagytanácsa elé vitték.

- **szisztematikus képzés bevezetése a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal tisztségviselői, a rendőrség tagjai, orvosok, ápolók, szociális munkások és más, a tranzitciónakban dolgozó szakemberek számára arról, hogyan lehet felismerni az emberkereskedelem áldozatait, és milyen eljárásokat kell követni, beleértve olyan operatív indikátorok megadását is, melyek révén a személyzet tagjai proaktívan azonosíthatják az emberkereskedelem áldozatait;**
- **lehetővé kell tenni a szakosodott, az emberkereskedelem áldozatainak azonosításában és megsegítésében jártasságot szerzett NGO-k számára, hogy rendszeresen beléphessenek a tranzitciónakba és az emberkereskedelem áldozatainak elhelyezésére szolgáló valamennyi lakóközletbe;**
- **proaktív intézkedések megtétele az emberkereskedelem áldozataival kapcsolatos tudatosság növelésére azzal, hogy szisztematikus tájékoztatnak minden menedékkérőt, szóban és írásban, az általuk ismert nyelven arról, milyen jogokat élveznek a menekültügyi eljárásban, illetve az emberkereskedelem áldozatai számára elérhető törvényes jogokról és szolgáltatásokról. Ezeknek az intézkedéseknek a része kell, hogy legyen olyan információs anyagok szétszórása, amelyek kifejezetten az emberkereskedelem férfiakat, nőket és gyermekeket fenyegető kockázataival foglalkoznak;**
- **megfelelő létesítmények rendelkezésre bocsátása a tranzitciónakban, ahol a menedékkérők négy szemközt találkozhatnak olyan személyekkel, akikben megbíznak, így ügyvédekkel, szakosodott NGO-k alkalmazottaival, nemzetközi szervezetek tisztviselőivel és szociális munkásokkal.**

59. **Az emberkereskedelem áldozatai azon jogának a sérelme nélkül, hogy nemzetközi védelmet kérhetnek és élvezhetnek az Egyezmény 40. cikke 4. bekezdése alapján, a GRETA felhívja a magyar hatóságokat, hogy sürgősen biztosítsák a következőket:**

- **az emberkereskedelem áldozatait, akik menedékért vagy kiegészítő védelemért folyamodnak, nem szabad a szabadságuktól megfosztani, részükre szakszerű védelmet kell biztosítani a tranzitciónakon kívül, az Egyezmény 12. cikke alapján;**
- **valahányszor észszerű okkal feltételezhető, hogy egy tranzitciónában elhelyezett menedékkérő emberkereskedelem áldozata, ennek a személynek időt kell hagyni regenerálódásra és helyzete átgondolására, mely időszak során nem szabad ellene kiutasítási végzést végrehajtani, és haladéktalanul szakszerű segítséget kell biztosítani a számára a tranzitciónán kívül;**
- **az emberkereskedelem áldozatait, kapjanak támogatást és védelmet a tranzitciónakon kívül, az Egyezmény 12. cikke alapján.**

60. **Ezen túlmenően, ami a gyermekeket illeti, a GRETA felhívja a magyar hatóságokat, hogy vizsgálják felül az életkor megállapítására irányuló eljárásaikat annak a biztosítása érdekében, hogy hatékonyan megvédjék a gyermek legjobb érdekeit, kétséges esetekben a gyermek számára kedvezőbb döntést hozzák meg, az Egyezmény 10. cikkének 3. pontja szerint, és figyelembe véve az ENSZ gyermekjogi egyezményét, a Gyermekjogi Bizottság 6. számú általános megjegyzését,²⁹ valamint az Európai Menekültügyi Támogató Hivatal (EASO) nemrégiben megjelentetett gyakorlati iránymutatását az életkor megállapításáról.³⁰**

²⁹ 6. sz. Általános megjegyzés a kísérő nélküli vagy a kísérőiktől elszakadt gyermekekkel való bánásmód a származási országukon kívül, Gyermekjogi Bizottság, Harminckilencedik ülés, 2005. május 17 - június 3.

³⁰ Elérhető: <https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/easo-practical-guide-on-age-assesment-v3-2018.pdf>

61. **A GRETA arra is felhívja a magyar hatóságokat, hogy kezeljék súlyponti kérdésként az emberkereskedelem megelőzését azon képzések során, amelyeket a kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekekkel foglalkozó szakemberek számára tartanak, illetve képezzék ki őket az emberkereskedelem indikátorainak felismerésére.**

62. **Ezen túlmenően a GRETA felhívja a magyar hatóságokat, hogy fokozzák az emberkereskedelem gyermekkorú áldozatainak azonosítására vonatkozó erőfeszítéseiket, vezessenek be olyan gyermek-specifikus azonosítási eljárásokat, amelyekbe gyermekekkel foglalkozó szakembereket is bevonnak, valamint legyenek tekintettel az emberkereskedelem gyermekkorú áldozatainak különleges körülményeire és szükségleteire. Ami a tranzitónákban elhelyezett, kísérő nélküli és kísérőiktől elszakadt gyermekeket illeti, azt intézkedések része gyám időben történő kirendelése, és tolmácsolás biztosítása.** Ebben az összefüggésben a GRETA hivatkozik az ENSZ Különleges jelentéstevőjének 2016-os jelentésére az emberkereskedelemről, különösen a lány- és gyermekkereskedelemről, a konfliktushelyzetben illetve konfliktus utáni helyzetben lévő személyek áruba bocsátásáról ³¹valamint az Európa Tanács Gyermejjogi Stratégiájáról (2016-2021).³²

63. **Emellett a GRETA felhívja a magyar hatóságokat, hogy tegyenek további lépéseket a kísérő nélküli illetve kísérőitől elszakadt menedékkérő és migráns gyermekek eltűnésének megelőzésére, különösen a következő intézkedésekkel:**

- **fokozott biztonsági intézkedések alkalmazása gyermekek esetében, megfelelően képzett személyzettel;**
- **a törvényes gyámokat és a nevelőszülőket megfelelő képzésben kell részesíteni, hogy mindig hatékonyan tudják védelmezni a gyermek legjobb érdekeit, az Egyezmény 10. cikke 4. pontjának megfelelően;**
- **a családegyesítés további könnyítése.**

64. **Felidézve az első értékelő jelentésében megfogalmazott ajánlásokat, a GRETA felhívja a magyar hatóságokat, hogy végezzenek egyedi kockázatfelmérést, mielőtt áruba bocsátott személyeket visszafordítanának, együttműködésben azzal az országgal, ahová visszaküldik őket, illetve nemzetközi szervezetekkel és civil szervezetekkel, figyelemmel arra, hogy betartsák az Egyezmény 40. cikke 4. pontjában megfogalmazott, a visszaküldés tilalmára vonatkozó kötelezettséget, az UNHCR Iránymutatásait az 1951-es, menekültügyi egyezmény alkalmazásáról emberkereskedelemnek áldozatul esett személyekre, ³³illetve hogy megkönnyítsék ezeknek a személyeknek a visszaintegrálását a származási országukba.**

65. **Ami a gyermekeket illeti, a GRETA felhívja a magyar hatóságokat, hogy gondoskodjanak a gyermekek legjobb érdekeinek hatékony védelméről azzal, hogy minden egyes visszafordítás előtt kockázatértékelést végeztenek egy erre szakosodott testülettel, a származási országok illetékes testületeivel együttműködésben.**

66. **Ezen túlmenően a GRETA felhívja a magyar hatóságokat, hogy minden egyes alkalommal, amikor valakit kiutasítanak Magyarországról, a kiutasítás előtt végezzenek kockázatértékelést, amelyben teljes körűen felméri az áruba bocsátás vagy ismételt áruba bocsátás kockázatát a visszatérés után, a visszaküldés tilalma kötelezettségének megfelelően.**

67. **A GRETA örömmel folytatja az együttműködést a magyar hatóságokkal, és készen áll arra, hogy segítséget nyújtson az Egyezmény céljainak a megvalósításában.**

³¹ Elérhető: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N16/250/78/PDF/N1625078.pdf?OpenElement>

³² Elérhető: <http://rm.coe.int/168066cff8>

³³ UNHCR, Iránymutatások a nemzetközi védelemről: Az 1951-es Egyezmény 1A(2) pontjának és/vagy az 1967-es Jegyzőkönyvnek az alkalmazása az áruba bocsátott személy, menekültstátuszáról, HCR/GIP/06/07,2006. április 7.

Melléklet

Azoknak a közhivataloknak, kormányközi és civil szervezeteknek a felsorolása, amelyekkel a GRETA konzultált

Közhivatalok

- Belügyminisztérium, Emberkereskedelem elleni nemzeti koordinátor és Európai Együtműködési Főosztály
- Emberi Erőforrások Minisztériuma, Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztály
- Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal

Kormányközi szervezetek

- Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM)
- Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR)

Civil szervezetek

- Amnesty International
- Cordelia Alapítvány
- Magyar Helsinki Bizottság
- Magyar Női Érdekérvényesítő Szövetség
- Menedék - Migránsokat Segítő Egyesület
- Terre des Hommes

A Kormány megjegyzései

A következő megjegyzések nem képezik részét a GRETA elemzésének a magyarországi helyzetről.

MINISTRY OF INTERIOR
Department of European Cooperation

No.: BM/7756-4/2018

Ms. Siobhán Mullally
President

Council of Europe Group of Experts on
Action against Trafficking in Human Beings

Strasbourg

Dear Madam President,

I would like to thank you for forwarding us the Report on Hungary under Rule 7 of the Rules of Procedure for evaluating implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings. We have contacted our colleagues at the Ministry of Human Capacities, as well as the Immigration and Asylum Office, and would like to make the following comments.

Concerning sections 17, 29, 32, 36 and 44, we refuse the use of expressions such as „closed facility” and place of „detention” regarding the transit zone. The transit zone is free to leave in the direction of Serbia for any asylum seekers at any time, also without withdrawing their applications. For this reason we do not agree with the conclusion in section 55, which states that the transit zone „is effectively a place of deprivation of liberty”

Regarding section 20, it is important that the Hungarian authorities have no influence on the order of the applicants for their entry into the transit zone; furthermore we do not have any official information of “waiting lists” existing.

The „professional brochure” mentioned in section 27 is available in printing and has been distributed among the staff. Please find attached to this letter an electronic copy of the material (existing only in Hungarian).

Regarding statements of sections 30–31, we emphasize that both in Tompa and Rösztke, all asylum seekers are properly informed in their mother tongue or in a language they can

understand in writing and verbally on their rights, obligations and the conduct of the asylum procedure. Section 31 mentions a one-page leaflet translated to different languages which has also been made available since the visit both electronically and in printing for the inhabitants of the transit zones.

Section 32 specifically mentions the Cordelia Foundation and Menedék Association as organizations not being allowed to enter the transit zones to conduct activities regarding victims of trafficking, however according to our current knowledge these two organizations do not offer such services. Menedék Association did not ask for permission to enter and conduct activities in either transit zones, nor did they do the same for the Asylum Detention facilities, they provide counselling and leisure time activities at the open center in Vámoszabadi, which activities are offered by other organizations and social workers as part of their daily tasks in the transit zones. We note furthermore, that EU directives are also applicable to Hungary as a Member State of the European Union, the provisions of which allow restrictions on the entry of non-governmental organizations into the transit zones (Article 8, Article 21 of Directive 2013/32/EU of the European Parliament and of the Council).

About psychological care it is important to mention that specialist care is available at the local hospitals for inhabitants of the transit zones. Furthermore, other organizations (e.g. the Hungarian Reformed Church Charity) offering psycho-social assistance are present at the zones as well. Consequently, the same care available through the Cordelia Foundation at issue is provided by different organizations at the transit zones, but it is still made available by the Authority.

About psychological care we can also inform you that since your visit the scope of available care funded by AMIF funds have broadened from providing psychologists to providing psychiatric care as well. At both Rösztke and Tompa transit zones since 25 November 2017 a psychologist 3 times a week for 3 hours each occasion, and a psychiatrist since 24 January 2018 also 3 times a week for 3 hours each visit, have been taking care of the clients. The above mentioned care is available for all inhabitants living in the zones.

Section 44 mentions lack of activities to occupy children, but in reality there are numerous organizations mentioned in the report previously and also social workers arrange and conduct many such activities each day, of which two-week-schedules are also available.

In section 46 the report is suggesting that only those who decided to withdraw their asylum applications can leave the transit zone to Serbia. We would like to make it clear again that the transit zone is free to leave in the direction of Serbia for any asylum seekers at any time, even without withdrawing their applications. The report notes that in the event of a voluntary departure from the transit zone, the authority does not carry out a risk assessment regarding the return of a person to Serbia. According to our point of view, the authority would effectively detain applicants by not letting them to return to Serbia according to their own will.

When deciding on the expulsion of an applicant, the authority shall examine the *non-refoulement* criteria. If the applicant is expelled to Serbia, the decision of the authority is primarily based on the fact that Serbia is a safe third country and a safe country of origin.

Regarding Chapter 6, we would like to note that after being escorted through a gate of the border protection facility, a person can reach the transit zone without being in need to step into Serbian territory. Escorting someone through a gate of the security border protection facility does not mean expulsion, considering the fact that the border line does not coincide with the border protection facility, both sides of the border protection facility belong to the territory of Hungary. Having regard to the above, in our point of view the critical remarks concerning the alleged "collective expulsion" are unfounded.

Section 58 urges provision of systematic training, in which case Section 23 outlines detailed previous activities conducted by the Authority which overlaps the recommendation. Employees of our Authority will be continuously trained in the subject matter and the training material is constantly available within our intranet system.

In the same section (58) it is recommended to enable specialized NGOs with experience in identifying and assisting victims of trafficking to have regular access to transit zones for victims of trafficking. Regarding this, the "professional brochure" mentioned in Section 27 lists all the organizations that offer such assistance in Hungary, two of which (IOM and Baptist Charity) operate within the transit zones regularly. Section 58 also urges to ensure that there are appropriate facilities in the transit zones where asylum seekers can meet in privacy with persons of trust, including lawyers, employees of specialized NGOs, officials of international organizations and social workers which possibility, in fact, is already provided.

The Immigration and Asylum Office provided various materials concerning the daily activities of asylum seekers in the transit zones that we have enclosed to our response for your information. Please also find attached the up-to-date texts of some Hungarian laws referred to in the report.

Budapest, "A" April 2018

Yours sincerely,

Dr. Gábor Tóthi
head of department